

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/243635,Pamiec-o-bohaterach-Czerwca-56-pozostaje-zywa-nie-tylko-w-Poznaniu-i-Wielkopolsce.html>
12.06.2026, 15:33

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Człapa, którego upamiętniono na Cmentarzu Pawłowickim przy ul. Złocieniowej - Wrocław, 9 czerwca 2026

Pamięć o bohaterach Poznańskiego Czerwca 1956 nie ogranicza się wyłącznie do Wielkopolski. Losy uczestników pierwszego robotniczego zrywu przeciwko komunistycznej władzy sprawiły, że wielu z nich osiedliło się w różnych częściach kraju. Jednym z nich był Edward Człapa, którego dziś upamiętniono we Wrocławiu.

[Poznański czerwiec '56](#)

09.06.2026

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Człapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Czlapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Czlapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Cziapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Cziapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Cziapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Cziapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Człapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. Jednym z nich był Edward Człapa, którego upamiętniono we Wrocławiu, 9 czerwca/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Na cmentarzu komunalnym Wrocław-Pawłowice odbyła się uroczystość oznaczenia miejsca jego spoczynku insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski”. Wydarzenie było

wyrazem szacunku dla uczestnika Poznańskiego Czerwca 1956 oraz przypomnieniem o jego zasługach w walce o wolność i godność obywatelską.

Uroczystość poprowadził Jacek Cielecki z Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu. W trakcie wydarzenia odczytano list od córki Edwarda Człapy, Moniki Wołoszyn, która ze względów zdrowotnych nie mogła uczestniczyć w ceremonii.

Do zgromadzonych zwrócił się również Jerzy Rudnicki, pełniący obowiązki naczelnika Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN we Wrocławiu. W swoim wystąpieniu przypomniał, że Poznański Czerwiec 1956 pozostaje symbolem walki o godność, wolność i prawdę. Podkreślił także, że wolność nie jest dana raz na zawsze, a troska o pamięć o tych, którzy mieli odwagę upomnieć się o swoje prawa i niepodległą Polskę, stanowi obowiązek kolejnych pokoleń.

Sylwetkę Edwarda Człapy oraz historyczny kontekst wydarzeń Poznańskiego Czerwca 1956 przedstawił Robert Kiszkurko, regionalista z podpoznańskiego Puszczykowa. To właśnie on odnalazł grób uczestnika zrywu i zainicjował procedurę nadania mu statusu grobu weterana walk o wolność i niepodległość Polski.

W uroczystości uczestniczył poczet Towarzystwa Miłośników Kultury Kresowej, liczna delegacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 23 we Wrocławiu, którego uczniowie i nauczyciele opiekują się grobem bohatera, a także przedstawiciele różnych środowisk zaangażowanych w pielęgnowanie pamięci historycznej. Ceremonia odbyła się z asystą honorową Wojska Polskiego. Kwiaty przy grobie złożył również przedstawiciel Zakładu Karnego nr 1 we Wrocławiu.

Choć obecnie miejsce spoczynku Edwarda Człapy pozostaje skromne, Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu prowadzi już działania, które mają umożliwić budowę godnego nagrobka. Ma on w należyty sposób upamiętnić uczestnika Poznańskiego Czerwca 1956 i oddać rangę jego zasług dla walki o wolność i niepodległość Polski.

Dzisiejsza uroczystość pokazała, że pamięć o bohaterach Czerwca '56 pozostaje żywa nie tylko w Poznaniu i Wielkopolsce, lecz także wszędzie tam, gdzie spoczywają uczestnicy tamtych wydarzeń. To właśnie dzięki zaangażowaniu instytucji, lokalnych społeczności oraz osób prywatnych możliwe jest zachowanie pamięci o tych, którzy mieli odwagę przeciwstawić się komunistycznemu reżimowi i upomnieć się o wolną Polskę.

Edward Człapa dorastał w Szamotułach niedaleko Poznania. W 1956 r. pracował jako stolarz w Poznańskim Przemysłowym Zjednoczeniu Budowlanym. 28 czerwca dołączył do demonstracji, a w kolejnych godzinach protestu aktywnie włączył się w zdobywanie broni m.in. z posterunków Poznaniu, Puszczykowie, Mosinie i Czempiniu.

W browarze przy ul. Dąbrowskiego utworzyła się bojówka w skład której wchodził min. Edward Człapa, Ryszard Klupiec, Rajmund Piątek, Zenon Pytlak i Tadeusz Szajek. Następnie udało jej się przejąć na placu Asnyka samochód ciężarowy, by następnie skierować się na Komendę Dzielnicową Milicji Obywatelskiej - Jeżyce. Powstańcy zaopatrzeni w broń chcieli rozbroić placówkę, jednak załoga komendy zaczęła ostrzeliwać próbującą dostać się do środka grupę.

Grupa skierowała się na posterunek w Puszczykowie, który nie był przygotowany na atak

demonstrantów i nie posiadał łączności z władzą zwierzchnią, a informacja o zdobyciu Komendy Wojewódzkiej dotarła do milicjantów od mieszkańców miasta. Gdy bojówka Edwarda Człapa ostrzelała posterunek, to znajdujący się w nim milicjanci postanowili się poddać. W ręce demonstrantów wpadł tylko jeden pistolet, ponieważ przezorni milicjanci ukryli broń w ogrodzie.

Z Puszczykowa bojówka skierowała się do Mosiny, gdzie udało się zaskoczenia zająć i rozbroić posterunek. Powstańcom udało się zdobyć siedem sztuk broni wraz z amunicją. Po zakończonej sukcesem akcji, bojówka udała się do Czempinia.

Podczas próby ataku na posterunek w Czempiniu doszło do wymiany ognia między powstańcami, a milicjantami. Dwóch członków bojówki zostało rannych, co wymusiło na grupie powrót do Poznania.

Edward Człapa po zakończeniu demonstracji został zatrzymany i przewieziony do aresztu przy Wojewódzkim Urzędzie do spraw Bezpieczeństwa Publicznego. Mimo tego, że nie osiągnął pełnoletności, miał zostać postawiony na czele „procesu dziesięciu”. W wydanym 9 września 1956 t. akcie oskarżenia przeciwko Edwardowi Człapie. Ryszardowi Klupieciowi, Alojzemu Chrobotowi, Zenonowi Pytlakowi, Rajmundowi Piątkowi, Mieczysławowi Stachowiakowi, Sylwestrowi Koniecznemu, Henrykowi Zeibelowi, Jackowi Wachowiakowi i Henrykowi Janasikowi, postawiono zarzut gwałtownych zamachów na funkcjonariuszy MO w Poznaniu i na terenie ówczesnego województwa poznańskiego.

Wskutek amnestii z października 1956 r. opuścił areszt. Edward Człapa zmarł 9 marca 2010 r. i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym na wrocławskich Pawłowicach.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wrocław

Wrocław

Upamiętnienie